

„СКРИНШОТ“ – СНИМАК ЕКРАНА ТЕЛЕФОНА КАО ИСПРАВА

Увид у „скриншот“ – снимак екрана телефона представља увид у исправу сходно одредби члана 138. став 1. Законика о кривичном поступку.

Из образложења:

„Правноснажном пресудом Основног суда окривљени је оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. у вези члана 61. Кривичног законика, за које дело је осуђен на новчану казну у износу од 40.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, с тим што уколико је не плати у том року, новчана казна ће бити замењена казном затвора, тако што ће сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне рачунати као један дан казне затвора, али не дуже од шест месеци.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да се побијане пресуде заснивају на незаконитом доказу, обзиром да је првостепени суд у доказном поступку извршио увид у „скриншот“ са апликације „вибер“ на којој се налази профилна слика окривљеног, која је повезана са бројем телефона 066/..., а који доказ је сачинио лично оштећени ББ и приложио тужилаштву без наредбе суда. Према ставу браниоца, наведени доказ прибављен је супротно одредби члана 152. став 3. ЗКП, јер је мобилни телефон у смислу ове одредбе уређај за аутоматску обраду података који се може претресати само на основу наредбе суда, која у конкретном случају није донета.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП је прописано да је „исправа“ сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињенице која се утврђује у поступку (члан 83. став 1. и 2.).

Одредбом члана 138. став 1. ЗКП је прописано да се доказивање исправом врши читањем, гледањем, слушањем или увидом у садржај исправе на други начин.

Одредбом члана 139. став 1. ЗКП је прописано да исправу по службеној дужности или на предлог странака прибавља орган поступка или подноси странке, по правилу, у оригиналу.

Првостепени суд је на главном претресу, поред осталог, извршио увид у писане доказе, па и у спорни „скриншот“ са апликације „вибер“, и из овог доказа утврдио да се на истој налази профилна слика окривљеног и да је повезана са бројем телефона 066/..., чији је корисник окривљени, а што је оштећени презентовао служби Телекома Србија, те доставио Полицијској управи и Основном јавном тужилаштву, приликом сачињавања кривичне пријаве против окривљеног. По оцени Врховног суда увид у „скриншот“ представља увид у исправе, а што је сходно одредби члана 138. став 1. ЗКП предвиђено као један од начина на који се врши доказивање исправом, те за коју доказну радњу није потребно испуњење услова прописаних одредбом члана 152. став 3. ЗКП, како се то неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује.

Наиме, у конкретном случају није вршен претрес мобилног телефона окривљеног, већ се ради о подацима добијеним са мобилног телефона оштећеног, које је он у циљу заштите својих интереса сам показао овлашћеним службеним лицима ПУ и ОЈТ, те којим је поткрепио своје тврдње у вези са извршењем предметног кривичног

дела, и који представља предмет који је подобан да служи као доказ неке чињенице која има значај за правне односе. Сходно наведеном, по оцени Врховног суда, скриншотови и СМС поруке позива упућених оштећеном од стране окривљеног у смислу члана 2. став 1. тачка 26. ЗКП, којим је ближе одређен појам исправе, могу се сматрати исправом, и као такви се могу користити, односно извести као доказ у кривичном поступку.

Поред тога, по оцени овога суда, „скриншот“ који је оштећени доставио представља саставни део исказа оштећеног, који је управо исказом на главном претресу потврдио аутентичност истих, а због чега су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на незаконитост овог доказа, оцењени неоснованим.“

(Из пресуде Врховног суда Кзз 1113/24 од 04.09.2024. године)